

A) The relevant Torah verses

- 1) Sefer Shmot chapter 21, verses 18 – 19, 22, 24 - 25, 28 – 31, 33 - 36; chapter 22, verses 4 – 5; Sefer Vayikra chapter 24, verses 18 – 21a
 - a) Find the Hebrew words שור, בור, and המבער!
 - b) Categorize the types and methods and circumstances of damages inflicted according to the verses into as many subcategories as possible (Do not categorize by damagee)!
 - c) What two different means of inflicting damage may be included in Shmot chapter 22, verse 4?
(ו) פירוש רש"י על חלקו הראשון של פרק כב, פסוק ד
 - d) By grouping the subcategories in more general categories, what four, five or six categories can you come up with based on the verses?
 - e) Try to characterize at least some of these categories in abstract terms!
 - f) What corollaries of the categories might we come up with; that is, cases that are similar in principle but not specifically mentioned in the text?

B) The first sentence of the mishna

- 1) What is the exact meaning of the word אבות here in the mishna?
- 2) What matter that we discussed above is implied by the use of the word אבות in this sense?
- 3) Where else in Torah sh'be'al peh do we find the word אבות used in this same sense?
- 4) Of the four mishnaic אבות, which three are named based on words we just saw in the Torah?
- 5) What theoretical doubt might we entertain as far as the scope of the meaning of the word שור in the mishna?
- 6) Concerning the one אב that is not explicitly mentioned by name in the Torah, what are the theoretical possibilities as far as its identity (The answers to this question are dependent on the answers to the previous question!)?
- 7) Suggest a rationale for the mishna presenting אבות נזיקין according to the different ways of understanding their identities indicated by the previous questions!

C) Babylonian Talmud, Tractate Baba Kama, pages 2b – 3a

תלמוד בבלי מסכת בבא קמא דף ב עמוד ב - דף ג עמוד א

תנו רבנן, שלוש אבות נאמרו בשור: הקרן, והשן, והרגל. קרן מנלן? דתנו רבנן: +שמות כ"א+ כי יגח - אין גיחה אלא בקרן ... תולדה דקרן מאי היא? נגיפה, נשיכה, רביצה, ובעיטה. ... שן ורגל היכא כתיבי? דתניא: +שמות כ"ב+ ושלח - זה הרגל, וכן הוא אומר: +ישעיהו ל"ב+ משלחי רגל השור והחמור, ובער - זו השן ... תולדה דשן מאי היא? נתחככה בכותל להנאתה, וטינפה פירות להנאתה ... תולדה דרגל מאי היא? הזיקה בגופה דרך הילוכה, בשערה דרך הילוכה, בשליף שעליה, בפרומביא שבפיה, בזוג שבצוארה. ... תולדה דבור מאי ניהו ... אבנו סכינו ומשאו שהניחן ברשות הרבים והזיקו.

D) Babylonian Talmud, Tractate Baba Kama, pages 3b – 4a

תלמוד בבלי מסכת בבא קמא דף ג עמוד ב - דף ד עמוד א

המבעה וההבער כו'. מאי מבעה? רב אמר: מבעה - זה אדם, ושמואל אמר: מבעה - זה השן. ... רב מאי טעמא לא אמר כשמואל? - תנא שור וכל מילי דשור. ושמואל נמי, הא תנא ליה שור! - אמר רב יהודה: תנא שור לקרנו, ומבעה לשינו. ... אמר רבא: תנא שור לרגלו ומבעה לשינו. ...

E) Talmud of the Land of Israel, beginning of Tractate Baba Kama

תלמוד ירושלמי מסכת בבא קמא פרק א דף ב טור א /מ"א

ארבעה אבות נזיקין כו' השור זה הקרן דכתיב כי יגף שור איש את שור רעהו וגו' עד כדון בתם במועד מניין או נודע כי שור נגח הוא וגו' הבור כי יפתח איש בור וגו' בעל הבור ישלם וגו' המבעה כי יבער איש שדה או כרם ושלח את בעירה זה הרגל דכתי' משלחי רגל השור והחמור וכתיב הסר מסוכתו והיה לבער +ישעיהו ה,ה+ זה השן פרוץ גדירו והיה למרמס זה הרגל וההבער דכתיב כי תצא אש ומצאה קוצים וגו'

F) The remainder of the mishna

- 1) What do you think is the point or the purpose of the differentiations that the mishna establishes?
- 2) What lack of symmetry or consistency do we find in these differentiations?
- 3) Try to explain one or more of the cases of lack of symmetry or consistency!

- 4) Might one of the instances of lack of symmetry be more easily explained by the approach brought in the Talmud of the Land of Israel cited above?
 - 5) Which one of the opinions brought above in sections D) and E) would seem to be counter-indicated by the phrase דרכן להזיק ושמירתן עליך?
 - 6) According to the mishna, what appears to be the legal basis for the obligation to pay for damage caused by one's property/creations?
 - 7) Where in the Torah – in two places - do we find the above mentioned legal basis to pay for damages?
 - 8) From where in the Torah is derived the principle that one must pay damages במיטב הארץ?
 - 9) Concerning the previous question, why do you think the mishna did not use the exact language of the Torah (see Breishit 47:6, 11)?
 - 10) On what basis could one have theoretically disagreed with the mishna and have argued that very often one actually need not pay במיטב הארץ?
 - 11) Divide the mishna into three sections and characterize each one!
- G) Mechilta dRebbi Shimon bar Yochai, chapter 22

מכילתא דרבי שמעון בר יוחאי פרק כב

לא השור כהרי המבעה ולא המבעה כהרי השור ולא זה וזה שיש בהן רוח חיים [כהרי האש שאין בה רוח חיים] ולא זה וזה שדרכן לילך ולהזיק כהרי הבור שאין דרכו לילך ולהזיק ... מיכן אמרו ארבעה הן אבות נזיקים השור והבור המבעה וההבער.

- 1) Which question that we asked above does the Mechilta come to answer?